

JUSTITSMINISTERIET

Administrationsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 14. september 2016
Kontor: Analysekontoret
Sagsbeh: Simon Eriksen
Sagsnr.: 2016-0030-4741
Dok.: 2065480

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 832 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 19. august 2016. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikke-medlem Rasmus Nordqvist (ALT).

Søren Pind

/

Mikkel Planthin

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 832 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren, i nødvendigt omfang i samarbejde med relevante ministerier og andre offentlige myndigheder, fremsende en samlet opgørelse over samtlige danske økonomiske midler afsat pr. år til private, offentlige, mellemstatslige og overstatslige indsatser mod terrorbekæmpelse i perioden 2000-2016, opdelt i detaljeret form for de enkelte indsats typer, indsatsområder og ressortområder?”

Svar:

Det bemærkes indledningsvist, at Justitsministeriet ikke har oplysninger om regioner og kommuners udgifter i forbindelse med terrorbekæmpelse.

For så vidt angår statslige myndigheders udgifter i forbindelse med terrorbekæmpelse kan Justitsministeriet oplyse følgende:

Forsvarsministeriets område

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Forsvarsministeriet, der har oplyst følgende:

Forsvarsministeriet har anmodet Værnsfælles Forsvarskommando om en udtalelse til brug for Forsvarsministeriets bidrag til besvarelse af REU spm. 832. Værnsfælles Forsvarskommando har i den anledning oplyst følgende:

”Forsvarets beredskab mod terrortrusler er omfattet af Forsvarets generelle sikkerhedsmæssige beredskab, og udgifter hertil opgøres således ikke særskilt.

Politiet kan anmode Forsvaret om støtte til varetagelse af politiets myndighedsopgaver, herunder terrorbekæmpelse. Forsvarets merudgifter i den forbindelse afholdes af politiet.

Forsvarets deltagelse i internationale operationer, der omfatter terrorbekæmpelse, sker som en integreret del af den samlede indsættelse, og Forsvarets merudgifter hertil afholdes inden for de afsatte midler til internationale operationer.”

Forsvarsministeriet har endvidere anmodet Forsvarets Efterretningstjeneste om en udtalelse til brug for Forsvarsministeriets bidrag til besvarelse af REU spm. 832. Forsvarets Efterretningstjeneste har i den anledning oplyst følgende:

”Alene den samlede økonomiske ramme for Forsvarets Efter-

retningstjenestes virksomhed er offentlig tilgængelig. Det skyldes først og fremmest, at indsigt i detaljerede oplysninger om det finansielle grundlag for Forsvarets Efterretningstjenestes virke konkret såvel som over tid vil give indblik i tjenestens prioriteringer og kapaciteter. Indsatsen mod terror er imidlertid en central opgave for Forsvarets Efterretningstjeneste, og en større del af Forsvarets Efterretningstjenestes udgifter kan således henføres hertil. Der er i april 2015 indgået en politisk aftale om at tilføre Forsvarets Efterretningstjeneste 415 mio. kr. i perioden 2015 – 2018 med henblik på at styrke tjenestens indsats mod terror.”

Forsvarsministeriet har endvidere anmodet Beredskabsstyrelsen om en udtalelse til brug for Forsvarsministeriets bidrag til besvarelse af REU spm. 832. Beredskabsstyrelsen har i den anledning oplyst følgende:

”I forbindelse med ’terrorpakkerne’ efter 11. september 2001 blev der bevilliget midler til Beredskabsstyrelsen til indkøb af materiel til styrkelse af beredskabet mod terrorangreb. Aktstykke 19 (oktober 2001) indeholdt en bevilling på 25,5 mio. kr. og blev bl.a. anvendt inden for områderne brand, redning, eftersøgning, kommunikation og ledelse, varsling og information samt forskning i beskyttelse af den civile befolkning.

Der blev endvidere ved aktstykke 60 (december 2001) bevilliget yderligere 23,8 mio. kr. til Beredskabsstyrelsen, men midlerne var helt overvejende øremærket til indkøb af materiel til de kommunale redningsberedskaber.

Supplerende kan det oplyses, at aktstykke 60 endvidere har haft udgiftsmæssige konsekvenser for Beredskabsstyrelsen i de efterfølgende finansår på ca. 3,2 mio. kr. pr. år til og med 2012.

Beredskabsstyrelsen skal hertil i øvrigt bemærke, at styrelsen er et nationalt beredskab, hvilket betyder, at styrelsens operative kapaciteter er dimensioneret med udgangspunkt i en ”All-hazard-approach”. Således kan kapaciteterne, f.eks. USAR (et eftersøgnings- og redningshold, som bl.a. kan indsættes i forbindelse med sammenstyrkede bygninger) og Haz Mat (måling og håndtering af farlige kemiske stoffer), anvendes bredt, uanset om der er tale om en terrorhændelse eller en almindelig ulykke eller katastrofe.

Endelig kan det oplyses, at styrelsen - sammen med en række andre myndigheder – deltager i konkrete indsætter, hvor det vurderes, at der er risiko for terror, bl.a. ved COP 15 i 2009 og ved den årlige tilbagevendende begivenhed Folkemødet på Bornholm, ligesom styrelsen var indsat i forbindelse med terrorangrebet i København i februar 2015.

Idet styrelsens operative kapaciteter anvendes både ved almindelige ulykker og katastrofer samt ved terrorhændelser, er det ikke muligt indenfor Beredskabsstyrelsens område særskilt at opgøre udgifterne til terrorbekæmpelse.”

Justitsministeriets område

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

Rigspolitiet har oplyst følgende om de midler, der er tilført politiet - herunder Politiets Efterretningstjeneste (PET) - til indsatser mod terrorbekæmpelse:

”Rigspolitiet kan oplyse, at politiet samlet er blevet tilført ca. 3,4 mia. kr. til forskellige former for varige indsatser mod terrorbekæmpelse i perioden fra 2000 til 2016, jf. vedlagte tabel 1.

Endvidere er politiet tilført ressourcer til særlige indsatser og investeringer, der primært vedrører indsatser mod terrorbekæmpelse i enkelte år. Midlerne til disse indsatser udgør i perioden fra 2000 til 2016 ca. 300 mio. kr., jf. vedlagte tabel 2.

Varige midler

Der er tilført varige midler til politiet på følgende aktstykker og finanslovsaftaler:

Styrket indsats mod terrorisme, jf. Akt 34 af 7. november 2001: Terrorangrebene i USA den 11. september 2001 medførte, at truslen om terrorangreb også mod danske interesser blev anset for at være væsentligt forøget. På den baggrund blev politiet – herunder særligt PET – tilført yderligere ressourcer til en mærkbar styrkelse af indsatsen mod terrorismen. Den styrkede indsats mod terrorisme skete gennem tilførsel af personale- og it-mæssige ressourcer til PET og gennem en personalemæssig styrkelse af visse politikredse. Den styrkede indsats mod terrorisme ved akt. 34 er videreført på finansloven og udgør i 2016 ca. 76 mio. kr.

Yderligere styrkelse af indsatsen mod terror, jf. finanslovsaftalen for 2005: Politiet – herunder særligt PET – blev tilført yderligere ressourcer med henblik på en yderligere styrkelse af indsatsen mod terrorisme. Den yderligere styrkelse skulle dække ansættelse af yderligere 60-65 medarbejdere i PET, samling af størstedelen af personalet i efterretningstjenestens hovedkvarter samt en IT-mæssig styrkelse. Den yderligere styrkede indsats mod terrorisme ved finanslovsaftalen for 2005 er videreført på finansloven og udgør i 2016 ca. 63 mio. kr.

Styrkelse af livvagtstjenesten, aktionsstyrken og efterforskningen, jf. flerårsaftalen for 2007-2010: PET blev tilført yderligere ressourcer til styrkelse af livvagtstjenesten, aktionsstyrken og efterforskningen i takt med, at udfordringerne på disse områder var blevet øget.

Øget sikring af danske repræsentationer i udlandet, jf. Akt 126 af 17. marts 2009: Efter angrebet på den danske ambassade i Islamabad i Pakistan den 2. juni 2008 blev PET tilført ressourcer til dels at oprette en rådgiverfunktion og dels etablere et rejsehold, der kunne udsendes i tilfælde af et konkret forhøjet trusselsniveau mod danske repræsentationer i udlandet. Sikringen af danske repræsentationer i udlandet er videreført på finansloven og udgør i 2016 ca. 6 mio. kr.

Forhøjet sikkerhedsindsats til en række personer med særligt beskyttelsesbehov, jf. Akt 109 af 15. marts 2010: Tegneren Kurt Westergaard blev den 1. januar 2010 overfaldet i sit hjem. Overfaldet gav anledning til en justering af trusselsbilledet for tegneren og en række andre personer med særligt beskyttelsesbehov. Justeringen af trusselsbilledet betød et øget behov for overvågning og beskyttelse, herunder livvagtsbeskyttelse af Kurt Westergaard, etablering af døgnvagt på tegnerens bopæl, og skærpelse af en række yderligere overvågningsopgaver i forhold til andre personer med særligt beskyttelsesbehov, blandt andet ved øget anvendelse af videoovervågning. Den særlige personbeskyttelse er videreført på finansloven og udgør i 2016 ca. 28 mio. kr.

En styrket indsats mod terror, jf. Akt 108 af 21. april 2015: Efter terrorangrebene i København den 14. og 15. februar og det deraf forhøjede beredskab i 2015 er politiet og PET blevet tilført midler til at styrke beredskabet i Danmark med øget politimæssig tilstedeværelse gennem et skærpet opsyn og tilsyn med potentielt truede personer, lokaliteter og begivenheder. Endvidere er der tilført midler til blandt andet en styrkelse af PET's generelle kontra-terrorkapacitet, hvilket gælder blandt andet PET's kapacitet til at vurdere og efterforske modtagne informationer og følge udviklingen i det generelle trusselsbillede.

En markant styrkelse af indsatsen mod terror, jf. flerårsaftalen for 2016-2019: Flerårsaftalen indebar bl.a. en markant styrkelse af indsatsen mod terror, herunder en videreførelse af initiativerne i den tidligere regeringsudspil "Et stærk værn mod terror" fra februar 2015, jf. Akt 108 af 21. april 2015, og gennemførelse af de anbefalinger som Rigspolitiet og PET kom med i forlængelse af terrorangrebene i København den 14. og 15. februar i 2015. Disse anbefalinger omfattede bl.a. en styrkelse af bevognings- og beredskabskapaciteten i politiet, en styrkelse

af PET's kapacitet til personbeskyttelse, etablering af døgnbemandede situations- og operationscentre, styrkelse af PET's operations- og efterretningskapacitet og bedre materiel til bevogning, indsats og beskyttelse.

Midler til særlige indsatser og investeringer

Derudover er der tilført midlertidige ressourcer til særlige indsatser og investeringer på følgende aktstykker og finanslovsaftaler:

Udmøntning af reserve til en fortsat styrkelse af indsatsen mod terror, jf. Akt 55 af 28. november 2006: I 2006 blev der samlet set afsat 93,5 mio. kr. (svarende til 109,5 mio. kr. i 2016 PL-niveau). Heraf vedrørte ca. 70 mio. kr. investeringer i it-understøttelse af PET, mens de resterende 23,5 mio. kr. vedrørte investeringer i aflytningsudstyr til specialenhederne i den forebyggende og efterforskende indsats mod terror.

Styrkelse af politiets og PET's muligheder for at foretage indgreb i meddelelshemmeligheden, jf. flerårsaftalen for 2007-2010: Der blev fra 2007 til 2010 afsat 24 mio. kr. (svarende til 27,5 mio. kr. i 2016 PL-niveau) til de personaleudgifter mv., der var forbundet med at videreudvikle politiets aflytningsudstyr, så politiet og PET fortsat kunne anvende indgreb i meddelelshemmeligheden som et centralt efterforskningsredskab inden for de rammer, som lovgivningen opstiller.

Reserve til særlige indsatser i politiet, jf. finanslovsaftalen for 2008: Der blev i 2008 afsat en reserve på 25 mio. kr. (svarende til 27,7 mio. kr. i 2016 PL-niveau) til dækning af uforudsette/ekstraordinære udgifter i politiet i 2008. Reserven skulle bidrage til at sikre, at perioder med vedvarende og omfattende uroligheder ikke indebærer, at politiet, herunder PET, mangler ressourcer til at udføre andre kerneopgaver.

Initiativer til forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme, jf. Akt 133 af 13. maj 2015: Der blev i perioden 2015-2018 overført en samlet bevilling til PET på 8,5 mio. kr., heraf 2,3 mio. kr. i 2015 og 2,2 mio. kr. i 2016 til en styrkelse af PET's exitindsat og outreach-indsats som led i udmøntningen af satspuljen for 2015.

Nedbringelse af politiets overarbejdspekkel, jf. Akt 146 af 10. juli 2015: Siden terrorangrebene i København den 14. og 15. februar 2015 har der været en ekstraordinær belastning af landets politikredse, da der har været indkaldt operativt personale fra landets øvrige kredse til at bistå Københavns Politi. Denne belastning indebærer, at der er opspar et betydeligt antal afspadserings- og normtimer for polititjenestemænd i landets politikredse. Politiet er derfor blevet tilført 155 mio. kr. i 2015 i lønmidler, der skal målrettes til at nedbringe politiets overar-

bejdspukkel. I forbindelse med bevillingsafregningen for 2015 bortfaldt 27,9 mio. kr. af denne bevillingstilførsel, således at bevillingstilførslen udgjorde 127,1 mio. kr. (svarende til 128,0 mio. kr. i 2016 PL-niveau), der var det faktiske beløb, der blev anvendt til udbetaling af polititjenestemænds afspadserings- og normtimer.”

Transport- og Bygningsministeriets område

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Transport- og Bygningsministeriet, der har oplyst følgende:

”Inden for området terrorbekæmpelse har Trafik- og Byggestyrelsen væsentlige udgifter til forvaltning af security for luftfart samt til havnesikring. Endvidere fører styrelsen tilsyn med sikring på jernbaneområdet, som dog indebærer et meget begrænset ressourcetræk.

Omkostningerne til security er over tid opgjort efter forskellige principper, bl.a. som følge af at styrelsen har gennemgået fusioner og omorganiseringer. Tallene er således forbundet med væsentlig usikkerhed.

Tabel 1 viser ressourcetrækket for security i perioden 2002 til 2016.

Trafik- og Byggestyrelsen overtog i 2014 området havnesikring fra Kystdirektoratet. Styrelsens udgifter hertil fremgår ligeledes af tabel 1.

Trafik- og Byggestyrelsen har oplyst, at de ikke har regnskabsdata ældre end 2002.

Tabel 1: Totale omkostninger for security-området på luftfart samt havnesikring i mio. kr.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Luftfart-security	1,9	2,0	2,0	2,0	2,7	2,4	4,4	3,8	4,1	0,2	6,0	4,0	4,2	5,8	6,2
Havnesikring													5,1	5,2	4,4

Note: Tallene for 2016 er prognosticeret. I 2011, kort efter fusion, kan lønomkostningerne ikke opgøres på opgaveområder. I 2015 er der tilført væsentlige ressourcer til securityområdet for at leve op til de fælleseuropæiske krav. Udsvinget i ressourcetrækket fra år til år kan have tekniske årsager. Dog vil ressourcetrækket kunne sammenlignes fra år til år inden for perioderne 2002-2004, 2005-2010 og 2015-2016, 2011, 2013 samt 2013-14.

Det fremgår af tabel 1, at omkostningsniveauet har været stabilt i årene 2002-2004. I perioden 2005-2010 fremgår det, at der er en tendens til et stigende omkostningsniveau. Sammenlignes det med forbruget i 2015 og det forventede forbrug i 2016, hvor opgørelsesmetoden er den samme som i perioden 2005-2010, synes denne tendens at være fortsat frem til i dag.

Da omkostningerne til luftfart-security er opgjort efter forskellige principper over tid, er det vanskeligt at sammenligne tallene.

Udover en ændring i tilsynsprincipperne i 2015, hænger stigningen i udgifterne i dette og det efterfølgende år sammen med øget europæiske krav til myndighedsudøvelsen. Herunder krav til omfanget af tilsynet.”

Banedanmark har oplyst følgende om udgifter til terrorbekæmpelse:

”Banedanmark kan oplyse, at vi løbende evaluerer vores indsats, uden at dette endnu har givet anledning til at ændre på det eksisterende set-up. Banedanmarks svar til REU 833 afspejler derfor tidligere besvarelse af REU 41 tilbage fra 2015.

For så vidt angår Banedanmarks svar på REU 832 afspejles det ligeledes i tidligere svar på REU 41. Det kan desuden tilføjes, at Banedanmark i årene 2000 og 2001 ikke har haft egentlige udgifter til terrorbekæmpelse.”

DSB har oplyst følgende:

”Der skal tages forbehold for, at der grundet den korte tidsfrist ikke har været mulighed for at foretage en substantiel behandling af spørgsmålet. Endvidere er tallene forbundet med en vis usikkerhed.

Det har på grund af den korte tid ikke været muligt at fremskaffe tal fra før 2007.

Fra 2007 - 2015 var der afsat ca. 85.000 kr. pr. år til DSB's beredskabsplan og forebyggende aktiviteter. Dette kan også bekræftes for året 2016. Det skal bemærkes, at udgifter til arbejdsløn ikke er inkluderet i det afsatte beløb.

DSB kan derudover oplyse, at der var afsat et ekstrabeløb til særlig uddannelse og inspiration i 2007 og 2011 på ca. 100.000 kr. pr. gang – i alt 200.000 kr. (terrorberedskabsgruppen hos London Underground og London Police med PET). Det har på grund af den kort tidsfrist ikke været muligt at opdatere disse tal.

I perioden 2002-2015 har været gennemført nogle særlige opmærksomhedskampagner for medarbejdere (især frontpersonale) i samarbejde med PET. Et estimat på denne seance – arbejds løn mv. (personale ude af drift osv.) estimerer sig til i alt ca. 500.000 kr. Det har på grund af den kort tidsfrist ikke været muligt at opdatere disse tal med tal for 2016.

Samlet set har der til ovenstående været afsat ca. 1.465.000 kr. Det kan endvidere oplyses, at DSB efter aftale med politiet har opsat noget særligt glas i de to bygninger som DSB ejer på Nørreport station. De samlede anlægsomkostninger var ca. 1.267.720 kr.”

Sund & Bælt Holding A/S og Øresundsbro Konsortiet I/S har oplyst følgende:

Sund & Bælt Holding A/S og Øresundsbro Konsortiet I/S har meddelt, at de ikke har yderligere at tilføje i forhold til besvarelsen af REU 41.

Udenrigsministeriets område:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Udenrigsministeriet, der har oplyst følgende:

”Udenrigsministeriet har i perioden 2000-2016 afsat 107.279.278 kr. til terrorbekæmpelse. De fordeler sig på årsbasis som følger:

2009	1.255.000 kr
2010	10.000.000 kr.
2011	25.989.132 kr
2012	0 kr.
2013	40.068.023 kr
2014	10.467.123 kr.
2015	12.500.000 kr
2016	7.000.000 kr

Disse udbetalte midler udenfor udviklingsbistandsrammen har blandt andet været anvendt til imødegåelse af propaganda fra ISIL, bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering i Etiopien og MENA-regionen, forebyggelse af radikaliserings og voldelig ekstremisme i Kenya samt forsoning og antiradikaliserings i Somalia. Indsatserne er typisk flerårige.

Der er ingen økonomiske midler afsat til direkte indsatser til bekæmpelse af terror i perioden 2000-2008, idet der i den periode ikke var bevillingsmæssigt grundlag herfor. I 2009 fik ministeriet imidlertid tilført midler til terrorbekæmpelse, der ikke

kan rapporteres som udviklingsbistand til OECD/DAC.

Samtidig har udenrigsministeriet i hele perioden 2000-2016 gennemført aktiviteter indenfor udviklingsrammen, der indirekte modvirker radikaliserings og ekstremisme. Det gælder f.eks. indsatser for at fremme god regeringsførelse, styrke menneskerettigheder og jobskabelse for unge.”